

บทเรียนและข้อคิดจากการตายชะฮีดของ ท่านอุมัร

[ไทย – Thai – تايلاندي]

ดร.อะมีน บิน อับดุลลอฮ์ อัช-ชะกอวีร์

แปลโดย : ญัจญวา บุญมาเลิศ

ตรวจทานโดย : อัสรัน นียมเดชา

ที่มา : หนังสือ อัต-ดูร์อูร์ อัล-มุนตะกอฮฺ มิน อัล-กะลีมาต อัล-
มุลกอฮฺ

2013 - 1434

IslamHouse.com

دروس وعبر من قصة استشهاد الخليفة عمر

« باللغة التايلاندية »

د. أمين بن عبدالله الشقاوي

ترجمة: نجوى بونماليرت

مراجعة: عصران نيومديشا

المصدر: كتاب الدرر المنتقاة من الكلمات الملقاة

2013 - 1434

IslamHouse.com

ด้วยพระนามของอัลลอฮฺ ผู้ทรงเมตตา ปรานียิ่งเสมอ

บทเรียนและข้อคิดจากการตายชะฮีดของท่านอุมัร

มวลการสรรเสริญเป็นสิทธิ์ของอัลลอฮฺ ขอความสุขความจำเริญ และศานติจงประสพแด่ท่านเราะสูลุลลอฮฺ ฉันขอปฏิญาณว่าไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮฺเพียงองค์เดียว ไม่มีภาคีใดๆ สำหรับพระองค์ และฉันขอปฏิญาณว่ามุหัมมัดเป็นบ่าวของอัลลอฮฺและเป็นศาสนทูตของพระองค์

ในรายงานหะดีษซึ่งบันทึกโดย อัล-บุคอรีเย จาก อัมรฺ บิน มัยมูน เล่าว่า:

ฉันได้พบท่าน อุมัร บิน อัล-ค็อฏฏอบ ที่เมืองมะดีนะฮฺ ก่อนที่ท่านจะถูกลอบสังหารเพียงไม่กี่วัน โดยท่านได้กล่าวว่า “หากอัลลอฮฺทรงให้ฉันปลอดภัย แน่แน่นอนว่าฉันจะดูแลจัดการบรรดาหญิงหม้ายชาวอิรักอย่างดี ให้พวกนางมีต้องพึ่งพาผู้ใดอีกหลังจากฉัน” สี่วันผ่านไปท่านก็ถูกทำร้าย โดยในเช้าวันนั้น ขณะที่ยืนตั้งแถวเตรียมละหมาด ระหว่างฉันกับท่านมีเพียง อับดุลลอฮฺ บิน อับบาส เท่านั้นที่ยืนคั่นกลางอยู่ โดยปกติแล้วเมื่อ

ท่านอุมัรเดินผ่านระหว่างแถวสองแถว ท่านจะกล่าวว่า “พวกท่านจงจัดแถวให้ตรงและชิดกัน” กระทั่งมองไม่เห็นช่องว่างระหว่างแถว ท่านก็ก้าวไปข้างหน้าและกล่าวตักปรี รู้สึกว่าวันนั้นท่านอ่านสุเราะฮ์ฮุซุฟ หรือไม่กี่สุเราะฮ์ฮุอัน-นะหฺลุ ในร็อกอ์ตแรก จนกระทั่งผู้คนได้มาละหมาดกันอย่างพร้อมเพรียง

จากนั้นท่านก็กล่าวตักปรี ทันใดนั้นฉันได้ยินท่านกล่าวขึ้นว่า “มีสุนัขลอบกัดฉัน!” (หมายถึงชายชาวไซโรแอสเตอร์ - มาญูซีเย่ จากเปอร์เซีย - ที่ลอบทำร้ายท่าน) ซึ่งเป็นจังหวะที่ชายคนนั้นจ้วงแทงท่าน แล้วชายนอกศาสนาผู้นั้นก็วิ่งหนีไปพร้อมกับมีดซึ่งมีสองคม โดยที่เขากราดแทงทุกคนที่เขาวิ่งผ่านทั้งทางด้านซ้ายมือและขวามือ จนมีผู้ถูกแทงถึงสิบสามคนเสียชีวิตไปเจ็ดคน เมื่อมุสลิมคนหนึ่งเห็นเหตุการณ์เช่นนั้นจึงโยนเสื้อคลุมใส่ชายคนนั้น เมื่อคนร้ายเห็นว่าตนคงถูกจับได้แน่ก็เชือดคอฆ่าตัวตาย ท่านอุมัรจึงจับมือ อับดุลเราะหฺมาน บิน เฮาฟู เพื่อให้ขึ้นนำละหมาดแทนท่าน โดยคนที่อยู่ใกล้ๆท่านอุมัรต่างก็เห็นเหตุการณ์ดังที่ฉันเห็น ส่วนผู้คนที่อยู่ส่วนอื่นๆของมัสยิดไม่รู้ว่ามีสิ่งใดเกิดขึ้น พวกเขาเพียงแต่ไม่ได้ยินเสียงของท่านอุมัร จึงพากันกล่าวว่า “สุบหานัลลอฮฺ สุบหานัลลอฮฺ”

ท่านอับดุลเราะหฺมานนำละหมาดแทนโดยอ่านเพียงสั้นๆ เมื่อเสร็จจึงสิ้นการละหมาดท่านอุมร์ก็กล่าวถามว่า “อัยฺ อิบนูอับบาส ท่านช่วยดูหน่อยสิว่าผู้ใดลอบสังหารฉัน” อิบนูอับบาสหายไปครู่หนึ่งแล้วก็กลับมาพร้อมกับกล่าวว่า “เขาคือทาสของอัล-มุฮ์สิเราะฮฺ” ท่านอุมร์ถามต่อว่า “ที่เป็นช่างฝีมืออะไรหรือ?” อิบนูอับบาสตอบว่า “ใช่ครับ” ท่านอุมร์จึงกล่าวว่า “อัลลอฮฺทรงสาปแช่งเขา! ฉันเคยทำดีต่อเขาแท้ๆ ขอขอบคุณอัลลอฮฺที่ไม่ทรงให้ฉันต้องตายด้วยน้ำมือของผู้ที่อ้างตัวเป็นมุสลิม ท่านและบิดาของท่านนั้นชอบที่จะให้มีพวกทาสต่างชาติต่างศาสนาในเมืองมะดีนะฮฺ (โดยท่านอับบาสนั้นเป็นผู้ที่มีทาสในครอบครองมากที่สุด)” อิบนูอับบาส จึงกล่าวแก่ท่านอุมร์ว่า “หากท่านประสงค์จะให้ฉันฆ่าพวกเขาก็ได้” ท่านอุมร์ตอบว่า “มาพูดเอาตอนนี้ก็ไม่มีประโยชน์แล้วละ ในเมื่อพวกเขาได้เรียนรู้ภาษาของพวกเขา ละหมาดโดยผินหน้าไปทางกิบลัตของพวกเขา และได้ประกอบพิธีหัจญ์เจกเช่นพวกท่านแล้ว”

จากนั้นท่านอุมร์ก็ถูกห้ามไปยังบ้านของท่าน โดยพวกเราติดตามไปด้วย ในวันนั้นประหนึ่งว่าผู้คนไม่เคยประสบกับความเศร้าโศกมาก่อนเลย บางคนก็กล่าวว่า “ไม่เป็นไรนะ” บ้าง

ก็กล่าวว่า “ฉันเป็นห่วงท่านเหลือเกิน” จากนั้นมีผู้นำน้ำอินทผลัมหมักมาให้ เมื่อท่านอุ้มรัตม์ น้ำนั้นก็ไหลออกจากรอยแผลบริเวณท้องของท่าน อีกสักพักก็มีคนนำนมมาให้ ท่านก็ดื่มแต่นมก็ไหลออกทางแผลที่ท้องของท่านอีก ผู้คนจึงเข้าใจว่าท่านน่าจะใกล้สิ้นใจแล้ว จากนั้นพวกเรา ก็เข้าไปหาท่าน โดยผู้คนที่พากันมาเยี่ยมและกล่าวสรรเสริญชื่นชมท่าน จากนั้นมีชายหนุ่มคนหนึ่งกล่าวแก่ท่านว่า “โอ้ผู้นำของบรรดามุฮัมมินผู้ศรัทธา ท่านจงเตรียมรับข่าวดีจากอัลลอฮฺเถิด ท่านนั้นเป็นสหายของท่านเราะสูล ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม เป็นบุคคลที่มีบทบาทและความประเสริฐในอิสลามดังที่ท่านทราบดี ท่านขึ้นปกครองเป็นผู้นำโดยผดุงความยุติธรรม ทำยที่สุดท่านก็ได้สิ้นชีพในหนทางของอัลลอฮฺ” ท่านอุ้มรัทกล่าวตอบว่า “ฉันหวังแต่เพียงว่าสิ่งเหล่านั้นจะเป็นการเพียงพอสำหรับฉัน” เมื่อชายคนนั้นหันหลังกลับ ปรากฏว่าชายผ้าของเขายาวระพื่น ท่านอุ้มรัทจึงกล่าวว่า “พวกท่านช่วยไปตามเด็กหนุ่มคนนั้นกลับมาหาฉันหน่อย” เมื่อเขามาถึงท่านก็กล่าวแก่เขาว่า “หลานชายเอ๋ย จงยกชายผ้าของเธอให้สูงขึ้น เสื้อผ้าของเธอจะได้ไม่หลุดลุ่ย และยังเป็นกำยำเกรงยิ่งกว่า ณ ที่อัลลอฮฺ”

จากนั้นท่านกล่าวว่า “โอ้ท่านอับลลฮุ อิบน์ อุมร์ ช่วย
ตรวจสบหินี่สินที่ฉันมีให้หน่อย” เมื่อได้คำนวณแล้วพบว่าท่าน
มีหินี่สินอยู่ประมาณ 86,000 ดิรฮัม ท่านอุมร์จึงสั่งเสียว่า “หาก
ว่าทรัพย์สินของครอบครัวอุมร์มีเพียงพอ ก็จงชดใช้หินี่สินนี้ด้วย
ทรัพย์สินเหล่านั้น หากมีไม่พอก็จงหยิบยืมจากลูกหลานตระกูล
อะดียู บิน กะอับ หากยังไม่เพียงพออีก ก็จงขอจากเผ่ากูเรซ
และอย่าได้ขอจากผู้อื่นนอกเหนือจากพวกเขาเหล่านี้ เมื่อได้
แล้วก็ช่วยใช้หินี่จำนวนนี้แทนฉันด้วยเถิด และลูกจงไปหาท่าน
หญิงอาอิชะฮฺ มารดาแห่งปวงผู้ศรัทธา แล้แจ้งแก่นางว่า: อุมร์
ได้ฝากสลามถึง อย่าได้กล่าวว่าคุณำแห่งบรรดาผู้ศรัทธา (อะมี
รุลมุอ์มีนีน) ฝากสลามถึง เพราะในวันนี้พอไม่ใช่ผู้นำอีกต่อไป
และจงแจ้งแก่นางว่า อุมร์ บิน อัล-ค็อฏฏอบ ขออนุญาตฝังร่าง
เคียงคู่กับสหายรักทั้งสองของเขา (ท่านนบีและท่านอับบฏกร)”

เมื่ออิบน์อุมร์ให้สลามและขออนุญาตแล้วก็เข้าไปหา
ท่านหญิงอาอิชะฮฺ และพบว่านางกำลังนั่งร้องไห้ เขาก็กล่าวแก่
นางว่า “อุมร์ อิบน์ ค็อฏฏอบ ได้ฝากสลามถึงท่าน และขอ
อนุญาตฝังร่างเคียงคู่กับสหายรักทั้งสองของเขา” ท่านหญิงอาอิ
ชะฮฺกล่าวตอบว่า “ฉันเคยต้องการฝังร่างของตัวเองเคียงข้าง

ท่านเราะสูล แต่วันนี้ฉันเสียสละให้ก็ได้” เมื่ออับลดุลลอฮฺ อิบน์ อุมัร กลับมายังบ้านท่านอุมัร ผู้คนก็ได้แจ้งให้ท่านอุมัรทราบ ว่า อับลดุลลอฮฺ อิบน์อุมัร ได้กลับมาถึงแล้ว ท่านอุมัรจึงกล่าวว่า “พวกท่านช่วยประคองฉันขึ้นหน่อย” ชายคนหนึ่งจึงช่วยพยุง ร่างท่านขึ้น แล้วท่านก็กล่าวถามว่า “ได้ความว่าอย่างไรบ้าง?” อับลดุลลอฮฺ กล่าวตอบว่า “เป็นดังที่ท่านปรารถนา โอ้ท่านผู้นำ แห่งบรรดาผู้ศรัทธา นางอนุญาตครับ” ท่านอุมัรกล่าวตอบว่า “ขอสรรเสริญต่ออัลลอฮฺ ไม่มีสิ่งใดสำคัญสำหรับฉันมากไปกว่า นี้อีกแล้ว หากว่าฉันสิ้นใจไป จงแบกร่างของฉันไปที่นั่นเถิด จากนั้นจงกล่าวให้สลาม และจงกล่าวว่า อุมัร บิน อัล-ค็อฏฏอบ ขออนุญาต หากว่านางอนุญาต ก็จงฝังร่างของฉัน ณ ที่นั่น แต่ หากว่านางปฏิเสธก็จงนำร่างฉันไปฝังที่สุสานของมุสลิมเถิด” (บันทึกโดย อัล-บุคอรีฮฺ หะดีษเลขที่ 3700)

ข้อคิดและบทเรียนที่ได้รับ

ประการแรก: ความเมตตาและความอ่อนโยนของ ท่านอุมัร เราะฎิยัลลอฮุอันฮุ ที่มีต่อประชาชาตินี้ ทั้งต่อผู้ที่อยู่ ใกล้ชิดและผู้ที่อยู่ห่างไกล จะเห็นว่าท่านต้องการที่จะจัดระบบ

เพื่อดูแลจัดการและให้ความช่วยเหลือกลุ่มผู้อ่อนแอในสังคม เช่นบรรดาสตรีซึ่งไม่มีช่องทางแจ้งความต้องการของพวกนางให้ท่านทราบ เพื่อที่พวกนางจะได้รับสิ่งที่ต้องการอย่างเพียงพอ โดยมีพักต้องไปขอจากผู้อื่นอีก

ประการที่สอง: ท่านอุ้มหวังว่าฆาตกรที่ลอบสังหารท่านไม่ใช่มุสลิม นี่ก็เป็นความเมตตาของท่านที่เกรงว่าหากฆาตกรเป็นมุสลิมด้วยกันแล้ว เขาผู้นั้นจะประสบกับความหายนะ เมื่อท่านได้ทราบว่าฆาตกรไม่ใช่มุสลิม ท่านก็มีความปีติยินดีเป็นอย่างยิ่ง และได้กล่าวสรรเสริญต่ออัลลอฮ์

มีรายงานซึ่งบันทึกโดยอัล-บุคอรียุ เล่าว่า ท่านอุ้มเราะหะฎียัลลอฮ์อันฮุ เคยกล่าวว่า “[ไอ้อัลลอฮ์ ขอพระองค์ทรงประทานความโปรดปรานให้แก่ฉัน ด้วยการได้สิ้นชีพในหนทางของพระองค์ และโปรดให้ความตายของฉันเกิดขึ้นในเมืองของศาสนทูตของพระองค์ \(มะดีนะฮ์\) ด้วยเถิด](#)” (บันทึกโดยอัล-บุคอรียุ หนังสือนิตยสารที่ 1890)

ในอีกสายรายงานหนึ่งท่าน กะอับ อัล-อะหฺบาร กล่าวแก่ท่านอุ้มว่า “[ไอ้ผู้นำของผู้ศรัทธาทั้งหลาย ฉันได้พบในคัมภีร์](#)

เตารอดตระหนุว่า ท่านจะถูกฆ่าตายเป็นชะฮีด ณ ดินแดนแห่ง
คาบสมุทรอาหรับ” ท่านอุมร์ได้กล่าวตอบว่า “ไอ้กะอับ ฉันจะ
ตายชะฮีดในดินแดนแห่งคาบสมุทรอาหรับได้อย่างไรกัน?”
(บันทึกโดย อัล-บุคอริยฺ คู มะนากีบ อุมร์ หน้า 212 ของ อิบнул
ญะซีร)

ประการที่สาม: ความประเสริฐและมีเกียรติของท่าน
อุมร์ ณ ที่อัลลอฮฺ โดยพระองค์ได้ทรงตอบรับดุอาอ์ของท่านและ
ประทานความโปรดปรานด้วยการให้ท่านได้สิ้นชีพในหนทาง
ของพระองค์ที่เมืองมะดีนะฮฺ โดยที่ท่านเองไม่เคยคาดคิด ทั้งนี้
เพราะมะดีนะฮฺเป็นแผ่นดินซึ่งเป็นรัฐอิสลาม ไม่ใช่แผ่นดินของ
ข้าศึกศัตรูที่มีศึกสงครามระหว่างกัน

ประการที่สี่: ท่านมีความเคร่งครัดในศาสนาและเกรง
กลัวอัลลอฮฺเป็นอย่างมาก ดังจะเห็นได้ว่าแม้ผู้คนพากันชื่นชม
สรรเสริญท่าน และตัวท่านเองก็ทราบดีว่าท่านได้สร้างความดี
งามไว้มากมายเพื่ออิสลาม แต่ทว่าท่านก็หาได้หลงยินดีไปกับ
สิ่งเหล่านั้นไม่ กลับหวังแต่เพียงว่าสิ่งเหล่านั้นจะเป็นการ
เพียงพอสำหรับท่านที่จะไม่ถูกลงโทษเท่านั้นเอง ท่านเคยกล่าว

ว่า “หากฉันได้ครอบครองทองคำเต็มทั้งผืนแผ่นดิน แน่หนอนว่าฉันจะขอจ่ายเป็นค่าไถ่ตัวฉันให้รอดพ้นจากการลงโทษของอัลลอฮ์ ก่อนที่ฉันจะได้เห็นมันเสียอีก”)บันทึกโดย อัล-บุคอรี หะดีษเลขที่ 3692)

ประการที่ห้า: ความพยายามของท่านอุมัรในการสั่งใช้ให้กระทำความดีและห้ามปรามความชั่ว แม้กระทั่งท่านอยู่ในวาระสุดท้ายใกล้จะสิ้นใจ ท่านก็ยังไม่วैनที่จะตักเตือน ดังจะเห็นว่าเมื่อเด็กหนุ่มซึ่งปล่อยยให้ชายผ้ายาวระพื่นได้เข้ามาหาท่าน และกล่าวสรรเสริญท่าน ท่านก็ได้กล่าวแก่เขาว่า “หลานชายเอ๋ย จงยกชายผ้าของเธอให้สูงขึ้นเถิด เสื้อผ้าของเธอจะได้ไม่หลุดลุ่ย และยังเป็นกรยำเกรงยิ่งกว่า ณ ที่อัลลอฮ์”

ประการที่หก: ความสมถะของท่านและความรักสันโดษปลีกตัวออกจากโลกดุนยา จะเห็นว่าแม้ท่านจะเป็นถึงผู้นำของผู้ศรัทธาทั้งหลาย แต่ทว่าท่านกลับเสียชีวิตในสภาพที่มีหนี้สินมากมาย จนท่านต้องสั่งเสียให้ลูกหลานชดใช้แทนท่าน

ประการที่เจ็ด: ความนอบน้อมถ่อมตนของท่านอุมัร โดยจะเห็นได้จากเมื่อครั้งที่ท่านส่งอับดุลลอฮ์บุตรชายของท่าน

ไปหาท่านหญิงอาอิชะฮฺ ท่านได้กำชับมิให้กล่าวถึงตัวท่านว่า “ผู้นำของบรรดาผู้ศรัทธา ”แต่ให้กล่าวเพียงว่า “ อุมัรฝากสลาม ถึงท่าน”

ประการที่แปด: ความเอาใจใส่ของท่านอุมัรในเรื่อง การละหมาดอย่างสมบูรณ์แบบ โดยแม้แต่ในขณะที่ท่านใกล้จะ สิ้นใจ ท่านยังมอบหมายให้ท่านอับดุลเราะหฺมาน บิน เอาฟู เป็น ผู้นำละหมาดแทน

ประการที่เก้า: ความเอาใจใส่ของท่านอุมัรในเรื่องการจัด แดวให้ตรงในละหมาด ซึ่งสิ่งนี้เป็นแบบอย่างที่ยุบรดาอิหม่าม มัศยิดทั้งหลายควรเอาใจใส่เป็นอย่างยิ่ง

ประการที่สิบ: ความเอาใจใส่ของท่านอุมัรในการ ปฏิบัติตามสุนนะฮฺ ด้วยการอ่านให้ยาวในละหมาดฟัจญร เพราะท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม มักจะอ่านสุเราะฮฺมุ ฟัศศ็อลยาว (สุเราะฮฺที่ยาวแต่มีช่วงอายะฮฺสั้นและถี่) ใน ละหมาดฟัจญร

ประการสุดท้าย: ความเอาใจใส่ของท่านในเรื่องการ ใช้หนีสิน โดยท่านได้สั่งเสียในเรื่องดังกล่าวก่อนตาย ทั้งนี้

เพราะท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ได้กล่าวไว้ ดัง
ปรากฏในหะดีษซึ่งบันทึกโดยอิหม่ามมุสลิม จากรายงานของท่าน
อับดุลลอฮฺ บิน อัมรฺ บิน อัล-อาศ ว่า

((يُغْفَرُ لِلشَّهِيدِ كُلِّ ذَنْبٍ إِلَّا الدَّيْنَ)) (رواه مسلم : 1886)

ความว่า “ทุกๆบาปของผู้สละชีพในหนทางของอัลลอฮฺ (ชะฮีด)
นั้นจะได้รับการยกโทษ ยกเว้นเรื่องหนี้สิน” (บันทึกโดย มุสลิม :
1886)

والحمد لله رب العالمين

وصلی الله وسلم علی نبینا محمد، وعلی آله وصحبه أجمعین.